

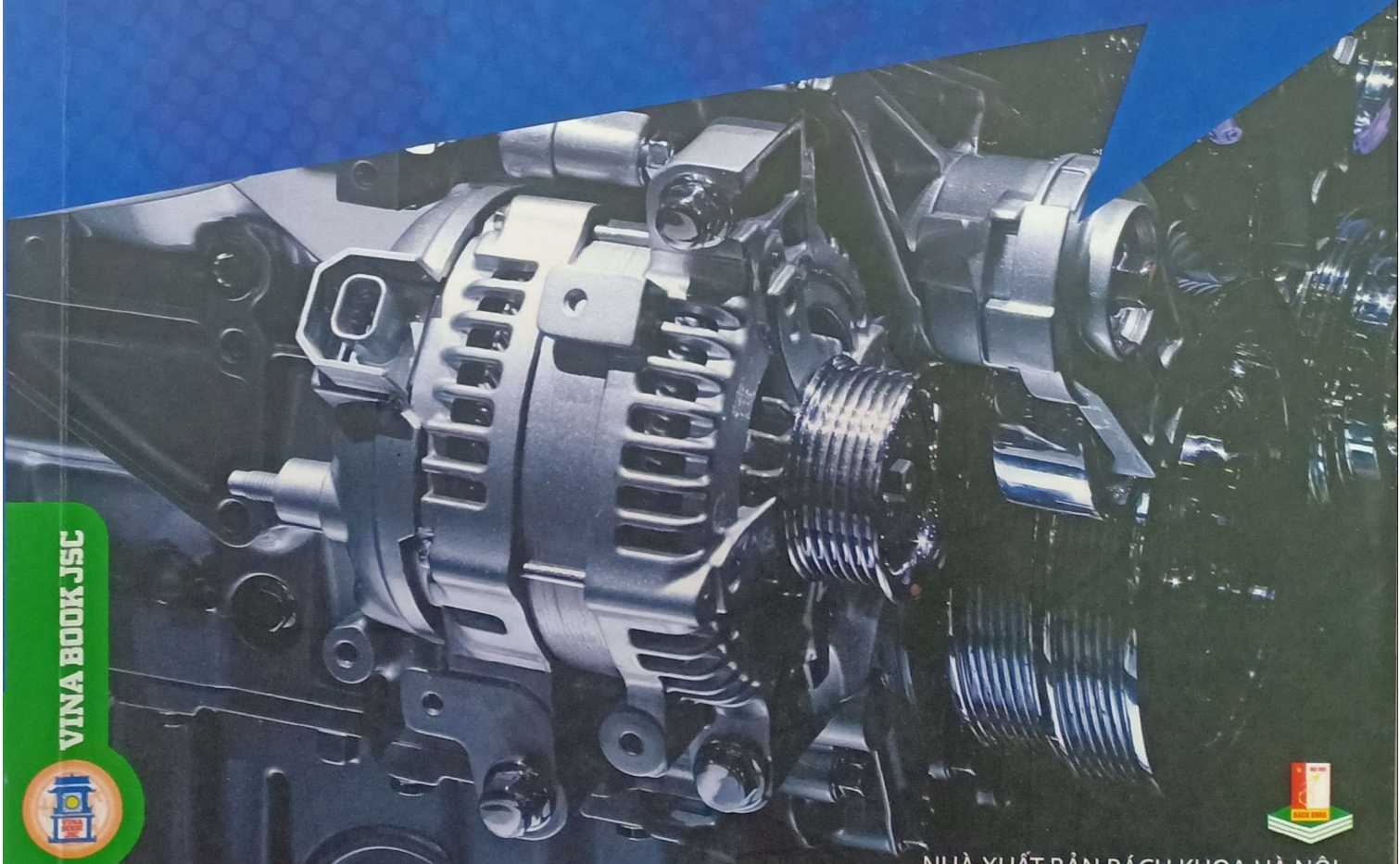

TRẦN KIẾN KIẾN, TRƯƠNG ĐÔNG SƠN,
HOÀNG KHANG QUÂN

Trần Giang Sơn (dịch)
TS. Hoàng Thăng Bình (hiệu đính)

KỸ THUẬT BẢO DƯỠNG VÀ SỬA CHỮA Ô TÔ HIỆN ĐẠI

SỬA CHỮA ĐỘNG CƠ Ô TÔ

VINA BOOK JSC

NHÀ XUẤT BẢN BÁCH KHOA HÀ NỘI

TRẦN KIẾN KIẾN, TRƯƠNG ĐÔNG SƠN, HOÀNG KHANG QUÂN

TRẦN GIANG SƠN (dịch)

TS. HOÀNG THẮNG BÌNH (hiệu đính)

**KỸ THUẬT
BẢO DƯỠNG VÀ SỬA CHỮA
Ô TÔ HIỆN ĐẠI**

**SỬA CHỮA
ĐỘNG CƠ Ô TÔ**

NHÀ XUẤT BẢN BÁCH KHOA HÀ NỘI

LỜI NÓI ĐẦU

Ô tô ngày càng được sử dụng rộng rãi như một phương tiện đi lại cá nhân cũng như vận chuyển hành khách và hàng hóa. Sự gia tăng nhanh chóng về số lượng xe ô tô sử dụng trong xã hội, đặc biệt là các loại ô tô đời mới, đang kéo theo nhu cầu đào tạo rất lớn về nguồn nhân lực phục vụ bảo dưỡng và sửa chữa ô tô. Ngoài ra, các bạn đọc yêu thích ô tô hoặc các bạn đọc đang là chủ sở hữu ô tô cũng có nhu cầu tìm hiểu về cấu tạo, nguyên lý cũng như cách bảo dưỡng, sửa chữa thông thường đối với ô tô.

Để đáp ứng nhu cầu của bạn đọc, chúng tôi xin trân trọng giới thiệu đến bạn đọc bộ sách:

“KỸ THUẬT BẢO DƯỠNG VÀ SỬA CHỮA Ô TÔ HIỆN ĐẠI”

Bộ sách được in ấn thành 5 tập:

Tập 1: Kỹ năng cơ bản sửa chữa ô tô

Tập 2: Bảo dưỡng ô tô

Tập 3: Sửa chữa động cơ ô tô

Tập 4: Sửa chữa gầm, mâm ô tô

Tập 5: Sửa chữa điện ô tô

Bộ sách được biên soạn dưới dạng các bài thực hành có tính ứng dụng cao. Mỗi bài thực hành có kết hợp giữa phần lý thuyết và phần thực hành với mục đích giúp bạn đọc có thể vận dụng được những kiến thức trong bộ sách vào thực tế.

Bộ sách này được biên soạn nhằm phục vụ các đối tượng sau đây:

- Sinh viên khoa động lực và kỹ thuật ô tô máy kéo.
- Học viên hệ cao đẳng và trung cấp chuyên ngành sửa chữa ô tô.
- Học viên các lớp đào tạo ngắn hạn của các trung tâm dạy nghề và các trường tư dạy nghề sửa chữa ô tô.
- Các bạn đang sử dụng ô tô.

Do hiểu biết có giới hạn, xin được lượng thứ những thiếu sót nếu có trong bộ sách này, đồng thời mong nhận được ý kiến đóng góp của quý bạn đọc.

Xin chân thành cảm ơn.

Các tác giả

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU.....	3
Bài thực hành số 1. CHẨN ĐOÁN, SỬA CHỮA SỰ CỐ ĐỘNG CƠ PHÁT RA TIẾNG KÊU LẠ.....	13
I. Tóm tắt.....	13
1. Động cơ phát ra tiếng kêu lạ khi khởi động.....	13
2. Động cơ phát ra tiếng kêu lạ khi xe chạy.....	13
II. Tình huống cụ thể.....	14
III. Mục tiêu.....	16
IV. Kiến thức lý thuyết.....	17
A. Khái quát về động cơ ô tô.....	17
1. Thành phần cơ bản của động cơ.....	17
2. Phân loại động cơ.....	18
3. Nguyên lý làm việc của động cơ.....	20
B. Giới thiệu về cơ cấu trục khuỷu – thanh truyền.....	23
1. Chức năng của cơ cấu trục khuỷu – thanh truyền.....	23
2. Thành phần của cơ cấu trục khuỷu – thanh truyền.....	23
C. Giới thiệu về cơ cấu phân phối khí.....	38
1. Chức năng.....	38
2. Phân loại.....	38
3. Thành phần.....	40
V. Thực hành.....	47
A. Công tác chuẩn bị.....	47
B. Thực hiện bài thực hành.....	48

3. Dầu động cơ bị biến chất.....	99
4. Dầu động cơ bị rò rỉ.....	99
II. Tình huống cụ thể.....	100
III. Mục tiêu.....	102
IV. Kiến thức lý thuyết.....	103
1. Khái quát về hệ thống bôi trơn động cơ.....	103
2. Phương thức bôi trơn.....	105
3. Thành phần hệ thống bôi trơn.....	106
4. Nguyên lý làm việc của hệ thống bôi trơn.....	112
5. Kiến thức cơ bản về dầu bôi trơn.....	113
V. Thực hành.....	115
A. Công tác chuẩn bị.....	115
B. Thực hiện bài thực hành.....	116
1. Phân tích.....	116
2. Các bước tiến hành.....	116
VI. Tổng kết và đánh giá.....	121
VII. Câu hỏi ôn tập.....	125
Bài thực hành số 4. KIỂM TRA VÀ SỬA CHỮA ĐÈN BÁO	
SỰ CỐ ĐỘNG CƠ.....	126
I. Tóm tắt.....	126
1. Đèn báo sự cố động cơ luôn sáng.....	126
2. Đèn báo sự cố động cơ không sáng.....	126
3. Đèn báo sự cố động cơ nhấp nháy.....	126
II. Tình huống cụ thể.....	126
III. Mục tiêu.....	129
IV. Kiến thức lý thuyết.....	130
1. Chức năng của hệ thống điều khiển điện tử động cơ.....	130
2. Thành phần của hệ thống điều khiển điện tử động cơ.....	130

VI. Tổng kết và đánh giá.....	179
VII. Câu hỏi ôn tập	184
Bài thực hành số 6. KIỂM TRA VÀ KHẮC PHỤC SỰ CỐ ĐỘNG CƠ MẮT CÔNG SUẤT.....	185
I. Tóm tắt	185
1. Động cơ tăng tốc chậm	185
2. Động cơ không thể tăng tốc	185
II. Tình huống cụ thể.....	185
III. Mục tiêu	188
IV. Kiến thức lý thuyết.....	189
1. Khái quát về hệ thống cung cấp nhiên liệu.....	189
2. Bơm xăng	191
3. Bộ điều áp nhiên liệu	192
4. Sơ đồ mạch điện hệ thống cung cấp nhiên liệu xe Corolla ...	195
V. Thực hành.....	196
A. Công tác chuẩn bị.....	196
B. Thực hiện bài thực hành.....	197
1. Phân tích	197
2. Các bước tiến hành	198
VI. Tổng kết và đánh giá.....	213
VII. Bài tập	217
Bài thực hành số 7. KIỂM TRA VÀ KHẮC PHỤC SỰ CỐ ĐỘNG CƠ KHÓ KHỞI ĐỘNG	218
I. Tóm tắt	218
1. Động cơ khó khởi động nguội.....	218
2. Động cơ khó khởi động nóng.....	218
II. Tình huống cụ thể.....	218
III. Mục tiêu	221

IV. Kiến thức lý thuyết	222
1. Phương thức phun xăng và thời điểm phun xăng	222
2. Điều khiển thời gian phun nhiên liệu.....	223
3. Vòi phun nhiên liệu	229
4. Sơ đồ mạch điện hệ thống phun nhiên liệu xe Corolla	232
V. Thực hành	233
A. Công tác chuẩn bị.....	233
B. Thực hiện bài thực hành.....	233
1. Phân tích	233
2. Các bước tiến hành.....	235
VI. Tổng kết và đánh giá	243
VII. Câu hỏi ôn tập	248
Bài thực hành số 8. KIỂM TRA VÀ KHẮC PHỤC SỰ CỐ ĐỘNG CƠ CHẠY KHÔNG TẢI BẤT THƯỜNG	249
I. Tóm tắt	249
1. Tốc độ chạy không tải quá thấp.....	249
2. Tốc độ chạy không tải quá cao	249
3. Tốc độ chạy không tải không ổn định	249
II. Tình huống cụ thể	249
III. Mục tiêu	252
IV. Kiến thức lý thuyết	253
1. Khái niệm chạy không tải	253
2. Nguyên lý làm việc và thành phần của hệ thống điều khiển tốc độ không tải.....	253
3. Phân loại van điều khiển tốc độ không tải	254
4. Hệ thống điều khiển bướm ga điện tử - thông minh (ETCS-i).....	255

**Bài thực hành số 10. KIỂM TRA VÀ KHẮC PHỤC SỰ CỐ
ĐỘNG CƠ XẢ KHÍ THẢI BẤT THƯỜNG ...303**

I. Tóm tắt 303

1. Khí thải màu đen.....303

2. Khí thải màu xanh.....303

3. Khí thải màu trắng.....303

4. Ô nhiễm trong khí thải vượt quá mức độ cho phép 303

II. Tình huống cụ thể 304

III. Mục tiêu 306

VI. Kiến thức lý thuyết.....307

1. Hệ thống kiểm soát hơi nhiên liệu (EVAP).....307

2. Hệ thống điều khiển phản hồi tỷ lệ không khí-nhiên liệu 308

V. Thực hành.....313

A. Công tác chuẩn bị.....313

B. Thực hiện bài thực hành.....314

1. Phân tích 314

2. Các bước tiến hành.....316

VI. Tổng kết và đánh giá.....321

VII. Câu hỏi ôn tập 325

**Bài thực hành số 11. KIỂM TRA VÀ SỬA CHỮA SỰ CỐ
ĐỘNG CƠ RUNG LẮC 326**

I. Tóm tắt 326

1. Rung lắc khi động cơ ở trạng thái “nguội” 326

2. Rung lắc khi động cơ ở trạng thái “nóng” 326

3. Rung lắc cả khi động cơ ở trạng thái “nguội”
và trạng thái “nóng” 326

II. Tình huống cụ thể	326
III. Mục tiêu	329
IV. Kiến thức lý thuyết	330
1. Khái niệm về pha phối khí	330
2. Hệ thống thời điểm phối khí thay đổi – thông minh (VVT-i) xe Toyota.....	331
V. Thực hành.....	338
A. Công tác chuẩn bị.....	338
B. Thực hiện bài thực hành.....	339
1. Phân tích	339
2. Các bước tiến hành	342
VI. Tổng kết và đánh giá.....	351
VII. Câu hỏi ôn tập	356
PHỤ LỤC.....	357
Giới thiệu về phương pháp 5S	357
Hệ thống đèn cảnh báo trên bảng táp-lô xe Toyota.....	362